

The Bible Made Impossible Why Biblicism Is Not a Truly Evangelical Reading of Scripture Christian Smith Brazos 2011

Anmeldt af **Peter V. Legarh**

På engelsk har man to ord for “ufejlbarlig”, og jeg har konsekvent besvær med at huske, hvad der er hvad. Problemet bliver ikke mindre af, at ordene bruges i flæng. De to ord er “inerrant” og “infallible”. Det ene betegner Bibelen som ufejlbarlig i alle henseender, mens det andet karakteriserer Bibelen som ufejlbarlig i den forstand, at den ikke giver fejlagtig information om tro og liv.

Debatten mellem de to former for ufejlbarlighed kender vi i dansk sammenhæng. På Menighedsfakultetet i Aarhus er begge opfattelser repræsenteret i de styrende organer og i lærerstaben, og det lever vi fint med. Det, der forener, er jo langt stærkere, end det der adskiller. Men sådan er opfattelsen ikke overalt. Christian Smith (CS), der er sociolog og leder af *Center for the Study of Religion and Society at the University of Notre Dame* i Indiana, USA, er draget i feltet i et frontalangreb på den stramme form for ufejlbarhedslære, det vil sige biblicismen. Hans bog bærer titlen *The Bible Made Impossible*. Hans anliggende er ikke, at Bibelen er “umulig”, men den er “gjort mulig” af biblicismen.

Bogen rummer to dele. Først viser CS, at biblicismen fører bibellæseren på afveje i forståelsen af de bibelske tekster. Dernæst opstiller CS konturerne af en alternativ evangelikal læsning af Skriften.

Biblicismens problem afdækkes ifølge CS af det, han kalder “Pervasive Interpretive Pluralism”. Tilhængerne af biblicismen hævder Bibelens klarhed, men i praksis viser det sig, at Bibelen blandt biblicister danner basis for en lang række indbyrdes divergerende tolkninger. Biblicister er langt fra enige indbyrdes. Det hjælper her ikke at sige: “In essentials, unity, in nonessentials, liberty, in all things, charity” (s. 24). For der er ganske enkelt ikke enhed og enighed “in essentials”. Biblicismen lukker øjnene for det afgørende problem: “that on important matters the Bible apparently is not clear, consistent, and univocal enough to enable the best-intentioned, most highly skilled, believing readers to come to agreement as to what it teaches” (s. 25); eksemplerne er mange: kirkens organisation, fri vilje versus prædestination, det fjerde bud, kvindens og mandens relation til hinanden, krig versus pacifisme, nådegaverne, forsoning og ret-

færdiggørelse etc. Med andre ord: Hvorfor når tilhængere af biblicismen til så forskellige resultater i deres bibellæsning?

Biblicister kan komme med flere svar på "Pervasive Interpretative Pluralism": (s. 1) en seriøs og informeret bibellæsning vil nå til enighed om Bibelens lære; (2) hvis vi kendte de originale håndskrifter, ville der være enighed; (3) også menneskets forstand er skadet af synden; (4) Gud har kun ønsket, at nogle få skal kende sandheden; (5) Bibelen er som Guds Ord "multidimensional", hvilket forklarer Pervasive Interpretative Pluralism; (6) Gud ønskede en flertydig Bibel (s. 38-39). CS afviser disse forklaringsforsøg en for en.

CS nævner en række andre problemer med biblicismen, blandt andet en selektiv bibellæsning med tilsidesættelse af "left-over-texts". Besværlige tekster tages ikke alvorligt. Man ender også uvægerligt i en cirkelslutning, når biblicister skal begrunde Bibelens autoritet. Man bruger Bibelen til at begrunde Bibelens autoritet.

CS konkluderer, at der må være en anden og bedre form for bibeltroskab end biblicismen. Vejen til denne hermeneutik er en erkendelse af, at Jesus Kristus er Bibelens centrum og fortolkningsnøgle. Vi skal læse Bibelen "christocentrically, christologically, and christotelically" (s. 98). Det er Jesus Kristus, der er den røde tråd gennem Bibelens mangfoldige udsagn. Det indebærer en klar sondring mellem centrum og periferi, og det indebærer, at det, der tilhører periferien, skal forblive i periferien og ikke føres ind i centrum.

Vi er nødt til at se i øjnene, at Bibelen i nogle henseender er "sometimes confusing, ambiguous, and incomplete" (s. 131). Vi skal ikke opstille en teori, der ignorerer disse spændinger eller tvinger en kunstig harmoni ned over teksterne. Gud har nu engang ikke givet os en harmoniseret bibel,

og vi skal ikke presse en sådan harmoni ned over de bibelske skrifter.

CS fremhæver, at udgangspunkt ikke skal være en teori om Bibelens inspiration. Men bibelsynet må begynde med at iagttage bibelteksterne, som de er. De skal læses fordomsfrit og ikke ud fra en teori om inspiration. Udgangspunktet skal også være en iagttagelse af, hvorledes kirken har læst disse tekster. Desuden må det tages i betragtning, hvorledes den aktuelle tekst bliver læst andre steder i verden.

En lang række andre argumenter føres i marken. Men konklusionen er entydig: "Biblicism is impossible" (s. 173). Det afgørende problem med biblicismen er, at den ikke tager højde for "the multivocality and polysemy of scripture that make pervasive interpretive pluralism possible and actual" (s. 173).

Efter min opfattelse rammer CS i mange henseender plet med sine indvendinger imod biblicismen. Bogen styrke er dens første del, hvorimod den anden del er holdt i mere generelle vendinger og uden epokegørende nyheder.

Udgangspunktet for bibelsynet må blandt andet være en hensyntagen til Bibelen, sådan som den er. Hvis biblicismen havde ret, ville Bibelen se anderledes ud. En biblicistisk bibel ville være uden ujævnheder og spændinger og tvetydigheder og historiske unøjagtigheder etc. Men sådan er Bibelen jo ikke, og vi skal ikke presse Bibelen ind i et mønster, hvor den tydeligvis ikke befinder sig. Er det udtryk for bibeltroskab, hvis man ikke accepterer Bibelen, sådan som den er? Et ord som "nødløsning" klæber uvægerligt til biblicismen.

Hvis Bibelen er utvetydig og klar, er det mærkværdigt, at der er så mange divergerende synspunkter blandt biblicister. Det er vel i praksis en negering af, at Bibelen er utvetydig og klar. Er Bibelen for eksempel

utvetydig og klar i sin skildring af Israels rolle i Guds frelsesplan, i beskrivelsen af tusindårsriget og så videre?

CS's bog afdækker en stærkt følelsesladet diskussion i USA. Den har som forventet affødt voldsomme reaktioner i USA, og det er ikke så sært, når man betænker den kategoriske sprogtone hos CS. Linjerne

trækkes voldsomt op, også fra CS's side. Og han gør sig her og der til talsmand for synspunkter, som jeg ikke kan følge eller står tøvende over for. Bogen skæmmes også af mange gentagelser, men ikke desto mindre er det efter min vurdering en vigtig bog, CS har affattet.